

REPUBLIKA
SLOVENIJA
VIŠJE
DELOVNO
IN SOCIALNO
SODIŠČE

VDSS Sodba Pdp 475/2018

Sodišče: Višje delovno in socialno sodišče

Oddelek: Oddelek za individualne in kolektivne delovne spore

ECLI: ECLI:SI:VDSS:2018:PDP.475.2018

Evidenčna številka: VDS00016346

Datum odločbe: 26.09.2018

Senat: Marko Hafner (preds.), mag. Aleksandra Hočevar Vinski (poroč.), Ruža Križnar Jager

Področje: DELOVNO PRAVO

Institut: odpravnina - redna odpoved pogodbe o zaposlitvi - invalidnost

Zveza: ZDR-1 člen 9, 89, 89/1, 89/1-4, 108, 108/1, 116.. Kolektivna pogodba za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji (1994) člen 40.

Jedro

Kljub temu, da tožnici delovno razmerje ni prenehalo zaradi nujnih operativnih razlogov oziroma iz poslovnega razloga, ampak zaradi nezmožnosti za opravljanje dela pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi zaradi invalidnosti, so zanj vendarle relevantna zakonska določila, ki se nanašajo na odpravnino v primeru odpovedi iz poslovnega razloga, posledično pa je upoštevna tudi določba 40. člena Kolektivne pogodbe za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji, ki predstavlja ugodnejšo ureditev od zakonske (9. člen ZDR-1).

Izrek

I. Pritožba se zavrne in se potrdi izpodbijani del sodbe sodišča prve stopnje.

II. Tožena stranka krije sama svoje pritožbene stroške.

Obrazložitev

1. Sodišče prve stopnje je razsodilo, da je tožena stranka dolžna tožnici v roku 15 dni po obračunu razlike med že izplačano odpravnino in pripadajočo odpravnino v znesku 1.195,29 EUR bruto izplačati neto znesek z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 22. 6. 2017 do plačila. Kar je zahtevala tožnica več ali drugače, je zavrnilo. Odločilo je še, da tožena stranka krije sama svoje stroške postopka.

2. Zoper sodbo (dejansko zoper njen ugodilni del in odločitev o stroških postopka) se pritožuje tožena stranka iz vseh pritožbenih razlogov po 338. členu ZPP. Navaja, da je tožnici sicer plačala odpravnino na podlagi 40. člena Kolektivne pogodbe za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji (KP dejavnosti), ki je za tožnico ugodnejša kot 108. člen ZDR-1, četudi KP dejavnosti predvideva odpravnino le v primeru prenehanja delovnega razmerja zaradi nujnih operativnih razlogov, za kar pa v primeru tožnice ni šlo. S tem, ko je sodišče tožnici priznalo še razliko vtoževane odpravnine, je že po temelju zmotno uporabilo 40. člen KP. Napačno je sledilo tožnici tudi glede višine, ko je upoštevalo prejemke pred odpovedjo v letu 2017, ko tožnica ni več delala pri toženi stranki, ampak je bila na čakanju na delo in je prejela nadomestilo. Po KP dejavnosti je lahko osnova za izračun odpravnine le izplačana plača, ki jo je prejela v času, ko je še delala, to pa tromesečje iz leta 2015. Sodišče se do relevantnih pravnih podlag sploh ni opredelilo in sodbe ni možno preizkusiti. Zgolj sledilo je navedbam tožnice, ki je iz KP dejavnosti in ZDR-1 upoštevala le zanjo najbolj ugodne določbe. Uporabiti je potrebno le ZDR-1, posledično pa tožbeni zahtevek zavrniti.

3. Pritožba ni utemeljena.

4. Pritožbeno sodišče je preizkusilo izpodbijani del sodbe v mejah uveljavljenih pritožbenih razlogov, pri čemer je v skladu z drugim odstavkom 350. člena ZPP po uradni dolžnosti pazilo na bistvene kršitve določb pravnega postopka, naštetih v tej določbi, ter na pravilno uporabo materialnega prava.

5. Kljub skopi obrazložitvi sodišče prve stopnje ni storilo bistvene kršitve določb pravnega postopka po 14. točki drugega odstavka 339. člena ZDR-1, saj gre v tem sporu predvsem za pravno vprašanje, o katerem sodišče prve stopnje resda ni zadosti razlogovalo, odločilna dejstva pa je vendarle ugotovilo in v zvezi z njimi sprejelo tudi materialnopravno pravilno odločitev.

6. Iz izpodbijane sodbe izhaja, da je tožnici delovno razmerje pri toženi stranki prenehalo na podlagi redne odpovedi iz razloga nezmožnosti za opravljanje dela pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi zaradi invalidnosti z dne 21. 3. 2017. Imela je 38 let delovne dobe, tožena stranka ji je plačala odpravnino v znesku 48.390,72 EUR. Pri odmeri je izhajala iz osnove v letu 2015 (tromesečje plač za julij, avgust in september 2015), ko je tožnica še dejansko delala, nato pa je bila na čakanju na delo doma. Sodišče prve stopnje je sledilo zavzemanju tožnice, da je potrebno pri odmeri odpravnine izhajati iz višje osnove, vezane na tromesečje pred odpovedjo v letu 2017, zato ji je priznalo vtoževano razliko do 49.586,01 EUR.

7. Kolektivna pogodba za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji (KP dejavnosti) v prvem odstavku 40. člena določa, da delavcu, ki mu preneha delovno razmerje zaradi nujnih operativnih razlogov, pripada odpravnina v višini 50 % njegove povprečne izplačane plače brez odtegljajev v zadnjih treh mesecih za vsako leto dela v vzgojnoizobraževalnih zavodih.

8. Četudi tožnici delovno razmerje ni prenehalo zaradi nujnih operativnih razlogov oziroma iz poslovnega razloga, ampak zaradi nezmožnosti za opravljanje dela pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi zaradi invalidnosti, so zanjo vendarle relevantna zakonska določila, ki se nanašajo na odpravnino v primeru odpovedi iz poslovnega razloga, posledično pa je upoštevna tudi citirana določba KP dejavnosti, ki predstavlja ugodnejšo ureditev od zakonske (9. člen ZDR-1).

9. Po 116. členu ZDR-1 namreč delodajalec lahko odpove pogodbo o zaposlitvi invalidu zaradi nezmožnosti za opravljanje dela pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi zaradi invalidnosti in v primeru poslovnega razloga v primerih in pod pogoji, določenimi s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, oziroma s predpisi, ki urejajo zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov (prvi odstavek). V primeru odpovedi

pogodbe o zaposlitvi invalidu po prejšnjem odstavku se glede pravic delavcev, ki niso drugače urejene s posebnimi predpisi, in glede posebnega varstva pred odpovedjo, uporabljajo določbe tega zakona, ki veljajo za odpoved iz poslovnega razloga (drugi odstavek).

10. To pomeni, da je za tožnico relevanten 108. člen ZDR-1, ki v prvem odstavku določa, da je delodajalec, ki odpove pogodbo o zaposlitvi iz poslovnih razlogov, dolžan delavcu izplačati odpravnino, pri čemer je osnova za izračun odpravnine povprečna mesečna plača, ki jo je prejel delavec ali ki bi jo prejel delavec, če bi delal v zadnjih treh mesecih pred odpovedjo. Navedeni člen v drugem odstavku določa, da delavcu pripada odpravnina v višini 1/3 osnove iz prejšnjega odstavka za vsako leto dela pri delodajalcu, če je zaposlen pri delodajalcu več kot 20 let, v četrtem odstavku pa, da višina odpravnine ne sme presegati 10-kratnika osnove iz prvega odstavka tega člena, če v kolektivni pogodbi na ravni dejavnosti ni določeno drugače.

11. Iz povzetih določil jasno izhaja, da je za tožničin primer uporabljiva določba 40. člena KP dejavnosti, ki je za tožnico ugodnejša kot zakonska ureditev. Prav tako tožena stranka v pritožbi neutemeljeno vztraja, da je pri odmeri odpravnine po tem določilu izhajala iz pravilne osnove – iz tromesečja v letu 2015. Sodišče prve stopnje je utemeljeno sledilo tožnici, da je potrebno upoštevati povprečje nadomestil plač v zadnjem tromesečju pred odpovedjo v letu 2017. Glede tega je jasna tako zakonska dikcija kot sodna praksa, predvsem pa besedilo ključne določbe tega spora - 40. člen KP dejavnosti.

12. Ker niso podani uveljavljani pritožbeni razlogi niti razlogi, na katere pazi pritožbeno sodišče po uradni dolžnosti, je pritožbo zavrnilo v potrdilo izpodbijani del sodbe sodišča prve stopnje (353. člen ZPP).

13. Tožena stranka krije sama svoje pritožbene stroške (154., 165. člen ZPP).

Datum zadnje spremembe: 12.11.2018